

YAPI KREDİ KÜLTÜR SANAT'TA SERGİ:

Atatürk'ün İstanbul Günleri (1927-1938)

KÜRATÖRLÜĞÜNÜ CENGİZ KAHRAMAN'IN YAPTIĞI VE 17 MAYIS'TA ZİYARETÇİLERE AÇILMIŞ BULUNAN **SERGİDE**, MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN 1 TEMMUZ 1927 YILINDAN 10 KASIM 1938 TARİHİNE KADARKİ İSTANBUL ZİYARETLERİNDE DÖNEMİN FOTOMU HABİRLERİNİN ÇEKTIĞİ FOTOĞRAFLAR İLK KEZ **SERGİLENİYOR**.

BERAT SEÇKİN DEMİROK

Atatürk'ün İstanbul Günleri **sergisinde** yer alan fotoğraflar **Yapı Kredi Tarih**

Arşivi Selahattin Giz Koleksiyonu'nda bulunuyor. Fotoğrafları kronolojik

olarak sunan **sergide**; Cumhuriyet gazetesinden Namık Görgüç ve Selahattin Giz, Son Posta gazetesinden Cemal Göral, Akşam gazetesinden Mehmet Faik Şenol ve Tan gazetesinden Hilmi Şahenk'in çektiği Atatürk fotoğrafları, küratör Cengiz Kahraman'ın gazete ve dergilerden derlediği bilgiler eşliğinde gösteriliyor. **Serginin** son kısmında birlikte çektiikleri bir fotoğrafları bulunan söz konusu muhabirlerin kısa biyografileri okunduğunda, aralarından bazılarının geç Osmanlı döneminden itibaren gazetecilik deneyimlerinin bulunmuş olması dikkati çekiyor. **Sergiye** Atatürk'ün, 16 Mayıs 1919'da ayrıldığı İstanbul'a, Cumhurbaşkanı olarak ilk defa geldiği ve 3 ay boyunca kaldığı 1 Temmuz 1927 yılından baş-

lanıyor. Bununla birlikte, kronolojiyi daha rahat kavrayabilmek ve sahip olunan bilgiyi zenginleştirmek adına, her ne kadar "Almanlar tarafından savaşa sokulduğumuz" gibi bir anlatıya sahip olsa da, Atatürk'ün hayatıyla ilgili yaklaşık bir saat süren belgeselden de yararlanılabilir. Nitekim belgeselde, bu zamana kadar kimi okurun rastlamamış olabileceği şekilde Atatürk'ün İzmir'deki karşılanması esnasında İbrance bir pankart açıldığı da görülmüyor.

Atatürk'ün 1927 yılında İstanbul'a ilk gelişi esnasında, fotoğraflardan birinde görülen çocuğun Osmanlı Türkçesiyle "Yaşasın Reiscumhurumuz" yazılı pankartı elinde tutması ve bu fotoğrafa bakarken, 1928 yılında Harf Devrimi'nin gerçekleştiğini düşünmek ilginç olabilir. Bir başka anekdot ise zamanında Sultan II. Abdülhamit'e karşı Hareket Ordusu'nu komuta etmiş Atatürk'ün, Sultan'ın kendi için yaptırdığı Ertuğrul Yatı'yla İstanbul'a Cumhurbaşkanı olarak varmış olması olabilir. Sergide, Atatürk'ün Ertuğrul Yatı'ndan halkı selamlarken çekilmiş fotoğrafları da görülebilir.

Öte yandan sergide, Atatürk'ün sıklıkla Haydarpaşa Garı'na gelerek sonrasında Ertuğrul veya Söğütlü yatlarıyla Dolmabahçe Sarayı'na geçtiği

görülebilir. Bununla birlikte, bir defasında Yalova'dan Büyükada'ya geçmiş olup, bir baloya katılmış olduğunu görmek de mümkün.

1932 yılında Dolmabahçe Sarayı'nda, Amerikalı General Douglas MacArthur'un da katıldığı dil kurultayının toplanması, Yugoslavya Kralı Aleksandre Karacorceviç ve Kraliçe Mari'nin ziyareti, İran Şahı Rıza Pehlevi'nin ziyareti, Moda Yat Kulübü'nün açılışı ve Atatürk'ün Darülfünun'u ziyareti ile ilgili daha detaylı bilgiler de sergiden edinilebilir.

Fotoğraflardan birinde Moda De-

niz Kulübü'nün onursal başkanının İsmet İnönü olmuş olmasına rağmen kendisinin görülmeşi, bir başka fotoğrafta Lâife Hanım'ın Atatürk'ü Dolmabahçe Sarayı girişinde elini öperek karşılaması, Atatürk'ün Saray'a girmek için padişahların kullandığı kapıyı kullanmış olması, yanında sıklıkla dönemin Meclis Başkanı Kâzım Özalp'in görülüyor olması, dönemin İngiltere Kralı Edward'ın ziyareti sırasında Atatürk'ün ihtimamı ve halkla iç içeliğinin vurgulanıyor oluşt gibi detaylar da dikkati çekiyor. Sergi, 10 Kasım'a kadar görülebilir.

